

Competențe caracteristice nișelor sociale

Modelul nișelor sociale și a traseelor de convergență umană către categoriile de nișe se realizează urmărind prin educație anumite competențe caracteristice. Aceste competențe conduc la crearea de programe specifice ce pot asigura acoperirea nevoilor de formare și orientare educativă către nișele ce au nevoie de acoperire umană cu anumite nevoi de competență.

Pe de altă parte devine importantă existența traseelor de dezvoltare personală ce permit direcționarea din aproape în aproape a potențialului uman către îndeplinirea factorilor motivaționali de tip obiectiv, scop, ideal, etc., deoarece atingerea unei nișe se poate face prin diferite trasee, fiecare însă diferențiind competențele obținute în funcție de drumul parcurs.

Tip de inteligență	Întrebare	Competențe urmărite
De adaptare (regat)	Te poți adapta la orice fel de condiții, sau ai nevoie de condiții speciale de viață?	-descoperirea oportunităților și a resurselor, -dezvoltarea puterii de observație, -crearea de scenarii
Organică	Îți poți asigura condiții de hrănire în orice mediu și în orice situație?	-controlul impulsurilor organice, -controlul reflexelor, -adaptarea la condiții diverse
De supraviețuire (fundatie)	Poți găsi mijloace de supraviețuire indiferent de situația în care te afli?	-controlul impulsurilor de acțiune și a instințelor -dezvoltarea capacităților de colaborare și dialog cu alții -dezvoltarea capacității de descoperire a soluțiilor alternative
Competitoare genetică	Îți selectezi cu grijă partenerii și prietenii sau te poți descurca cu oricine?	-dezvoltarea capacității de descoperire a persoanelor compatibile -dezvoltarea capacității de ofertare specifică în cadrul unei echipe -dezvoltarea capacității de afișare a calităților proprii prin atitudine
Competitoare socială	Te adaptezi la orice poziție socială sau dorești anumite poziții?	-dezvoltarea capacității de descoperire a modului în care poți ajuta grupul -dezvoltarea competitivității și capacității de analiză calitativă -dezvoltarea capacității de a simți nevoile grupului și de a găsi soluții
Existențială	Poți conduce către victorie grupuri de oameni, ai o astfel de experiență proprie?	-dezvoltarea capacității de organizare și auto-organizare -dezvoltarea capacității de creare de scenarii de lucru -dezvoltarea capacităților de împărțire de sarcini egale ca efort către ceilalți
Integratoare	Ești recunoscut și urmat de alții în situații dificile?	-dezvoltarea capacității de structurare organică și motivare a echipelor de lucru -dezvoltarea capacităților de recunoaștere a rezultatelor și meritelor -dezvoltarea capacităților de rezolvare în timp real a problemelor apărute
De execuție creativă (victorie)	Ai avut succese remarcabile până acum pentru care ai muncit cu dârzenie?	-dezvoltarea capacităților de autoperfecționare pe domeniile de competență -dezvoltarea capacităților de a duce la bun sfârșit un demers dificil -dezvoltarea capacităților de lucru în condiții improprii păstrând nivelul de calitate sau performanță prin demersuri creative și ingeniozitate
De autopercepție (recunoaștere)	Îți cunoști potențialele și te poți baza pe acestea în situații dificile?	-dezvoltarea capacităților de auto-percepție și detașare de eșec propriu -dezvoltarea capacităților de recunoaștere a potențialelor

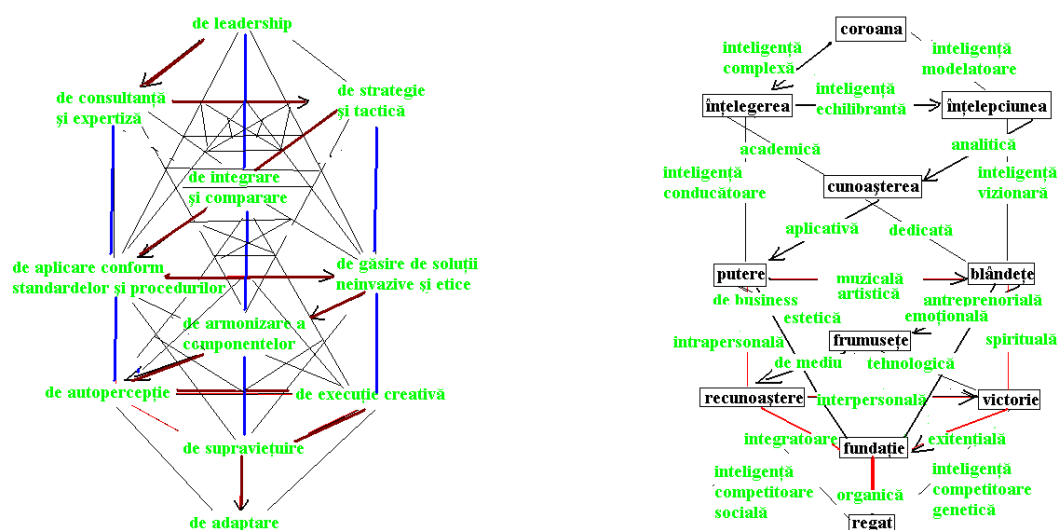
		active sau pasive -dezvoltarea capacităților de activare a proceselor de dezvoltare a potențialelor proprii
Interpersonală	Înțelegi problemele celorlalți și poți găsi soluții de rezolvare a acestora?	-dezvoltarea capacităților de recunoaștere a potențialelor celorlalți -dezvoltarea capacităților de activare și motivare a dezvoltării potențialelor celorlalți -dezvoltarea capacităților de descoperire a drumurilor optime ce conduc la activarea potențialelor celorlalți
De armonizare a componentelor (frumusețe)	Consideri lumea frumoasă sau crezi că are nevoie de înfrumusețare suplimentară?	-dezvoltarea capacităților de înțelegere și trăire a armoniei din natură sau societate -dezvoltarea capacităților de descoperire a factorilor declanșatori ai armoniei structurilor și comportamentelor -dezvoltarea capacităților estetice sau etice ce contribuie la corectarea și cultivarea armoniei dintre oameni și mediul natural
Intrapersonală	Îți percepi cu claritate propria dinamică a personalității și poți să te controlezi?	-dezvoltarea capacității de descoperire a rolului definitoriu pe care-l ai în societate -dezvoltarea capacităților de percepție a stadiului în care te afli în dezvoltarea propriei personalități -dezvoltarea capacităților de autocontrol al deciziilor de viață și a dinamicii propriilor acțiuni
Spirituală	Crezi că natura și universul sunt inteligente și sensibile și că participă direct la viața ta?	-dezvoltarea capacităților de intuire și înțelegere a legilor ce se ascund în spatele manifestărilor curente -dezvoltarea capacităților de descoperire a mecanismelor naturale ce conduc la anumite stări, capacități sau acțiuni -dezvoltarea capacităților de empatizare cu diverse fenomene sau realități cognitive și de trăire fenomenologică
De mediu	Înțelegi semnalele animalelor și plantelor prin care acestea comunică?	-dezvoltarea capacităților de gândire și analiză comparativă -dezvoltarea capacităților de deschidere cognitivă către domenii noi -dezvoltarea capacităților de interpretare a fenomenelor observate cu ajutorul instrumentelor de analizare proprii fenomenelor
Tehnologică	Îți place să meșterești, ai construit până acum ceva deosebit și inventiv?	-dezvoltarea capacităților de analiză și gândire dinamică a realității -dezvoltarea capacităților de descoperire a ineditului și de experimentare a ipotezelor și mecanismelor inovative -dezvoltarea capacităților de găsire de soluții inovative la probleme vechi sau neașteptate
Estetică	Percepi detaliile ce fac ca un obiect să fie frumos și decorativ?	-dezvoltarea capacităților de analiză și protejare a ceea ce este fragil și delicat -dezvoltarea capacității de observare a mecanismelor de armonizare a componentelor și situațiilor tensionate -dezvoltarea capacităților de comunicare eficientă ce induce starea de armonie și stabilitate
Emoțională	Te afectează în mod direct problemele celorlalți sau ale naturii?	-dezvoltarea capacităților de empatizare emoțională și de înțelegere a factorilor emoționali -dezvoltarea capacităților de analiză emoțională ce conduce la configurarea de soluții de acțiune pozitivă -dezvoltarea sensibilității față de emoționalitatea mediului natural și a altor ființe din alte specii
Antreprenorială	Poți descoperi resurse materiale și umane în orice situație care să-ți permită să realizezi orice?	-dezvoltarea capacităților de descoperire a oportunităților și potențialelor ce pot conduce la o activare sau fluidizare a unor acțiuni -dezvoltarea capacităților de a descoperi calitățile și valorile ne-evidente în oamenii sau resursele din jur -dezvoltarea capacităților de etapizare a demersurilor necesare valorificării și dezvoltării unor resurse sau acțiuni
De business	Poți să dezvolti un plan care	-dezvoltarea capacităților de configurare a unui plan detaliat

	să-ți permita să crezi activități ce se autosusțin?	de lucru ce urmărește un scop bine definit -dezvoltarea capacităților de estimare corectă a necesarului și existentului ce pot permite punerea în aplicare a planurilor de lucru -dezvoltarea capacităților de structurare a activităților și de delegare a acestora către oamenii cei mai potriviți
De găsim de soluții neinvazive și etice (blândețe)	Reușești să împaci și să găsești soluții convenabile tuturor, chiar în situații controversate?	-dezvoltarea capacităților de analizare situațională bazată pe dimensiuni și ponderi, indicatori și șabloane culturale -dezvoltarea capacităților de descoperire a contradicțiilor logice și paradoxurilor dintr-o situație și de rezolvare a acestora prin redimensionarea problemei și schimbarea unghiului de analizare -dezvoltarea abilității de utilizare a comportamentului pacifist și blândeții în aplanarea stărilor tensionate pe durata analizării problemelor
De aplicare conform standardelor și procedurilor (putere)	Poți să urmezi spiritul normelor astfel încât să crezi o situație mai puțin încordată?	-dezvoltarea abilităților de analizare a coerenței sistemelor și a factorilor ce creează incoerență -dezvoltarea capacităților de găsim de soluții de corectare a incoerențelor ce nu afectează echilibrul dinamic al sistemului -dezvoltarea capacităților de descoperire de soluții reformatoare ce conservă valorile deja validate
Muzical artistică	Consideri muzica, armonia și ritmarea ca fiind universale în lumea vie și în univers?	-dezvoltarea abilităților de percepție și descriere a ritmurilor și armoniilor din natură sau societate -dezvoltarea capacităților de interpretare și înțelegere a armoniilor descrise de alții anterior și de inducere a stărilor armonice către alții -descoperirea mijloacelor de armonizare cu diferite situații noi fără a tulbura armoniile proprii
Aplicativă	Aplici ceea ce înveți, descoperi sau crezi în situații concrete?	-dezvoltarea capacităților de a găsi aplicații practice a cunoștințelor teoretice -dezvoltarea abilităților de a descoperi mijloace concrete ce fac aplicabile anumite cunoștințe în anumite situații -descoperirea de aplicații noi a unor instrumente clasice ce le fac aplicabile în contexte noi
Dedicată	Ți-ai dedicat viața unui scop, sau ideal bine definit, îți cunoști rolul și rostul în viață?	-dezvoltarea abilității de a recunoaște domeniile de interes la care răspund emoțional și cognitiv -descoperirea rolului de joc social ce se concretizează în atribuții precise și abilități antrenate -dezvoltarea universului motivațional la cote înalte de tip ideal, rost, destin, ce generează motoarele de dezvoltare a personalității
Vizionară	Îți dai seama în linii mari și în detalii despre mersul viitor al întâmplărilor?	-dezvoltarea abilităților de estimare a cauzalităților și dinamicii unui fenomen -dezvoltarea abilităților de recunoaștere a factorilor declanșatori pentru un fenomen -dezvoltarea capacităților de recunoaștere a factorilor cheie ce pot schimba cursul desfășurării unui fenomen
Conducătoare	Găsești un fir călăuzitor pentru alți oameni care să-i ajute să-și atingă obiectivele?	-dezvoltarea capacităților de descoperire a rolului unor întâmplări în schimbarea direcției unor oameni -dezvoltarea abilităților de descoperire a factorilor ce pot activa potențialele ascunse ale oamenilor -dezvoltarea abilităților de descoperire a persoanelor optime ce pot îndeplini anumite roluri în desfășurarea unor evenimente
De integrare și comparare (cunoaștere)	Ai percepția legăturilor dintre diferite cunoștințe din diferite domenii?	-dezvoltarea capacităților de descoperire a patern-urilor identice ce se exprimă diferit pe diferite domenii de aplicare -dezvoltarea capacităților de descoperire a legăturilor pe orizontală dintre diferite fenomene generate de aceeași cauză

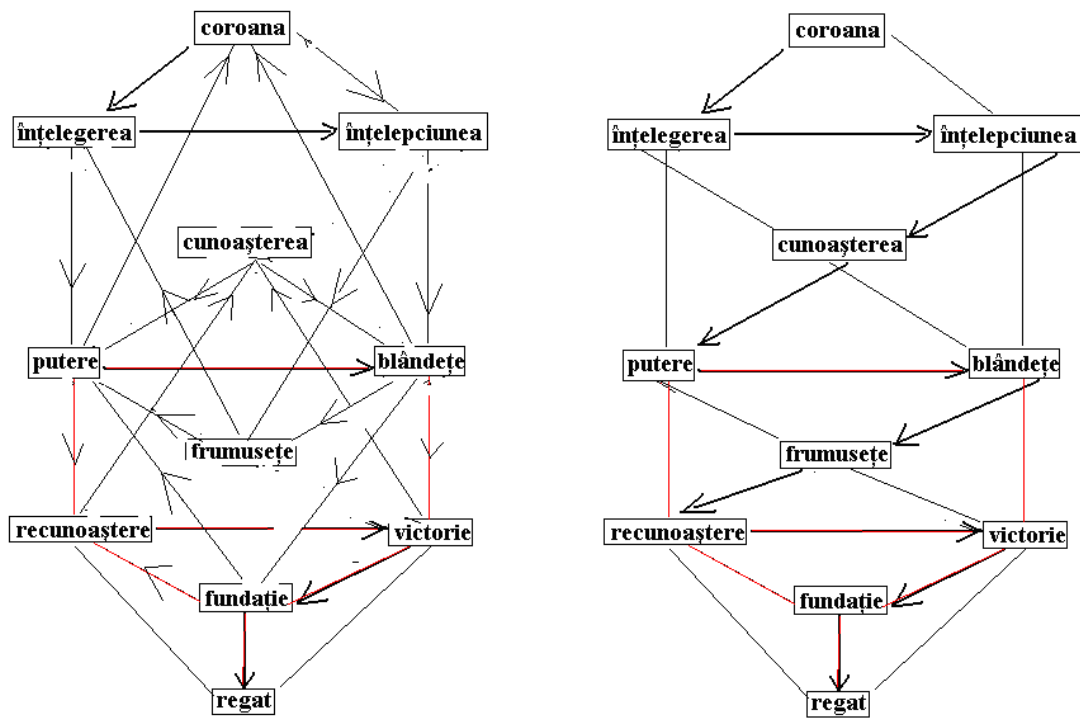
		-dezvoltarea capacităților de descoperire a modului în care evoluează sisteme diferite generate de același patern inițial aplicat în condiții diferite
Analitică	Poți descoperi legăturile cauzale dintre diferite fenomene sau întâmplări?	-dezvoltarea capacităților de descoperire a cauzelor generatoare ale unui fenomen, singure sau în combinație -dezvoltarea capacității de estimare a diferitelor rezultate secundare generate de un anumit fenomen -dezvoltarea abilităților de stimare a factorilor declanșatori ai comutării către un anumit scenariu evolutiv dintr-un portofoliu de scenarii posibile
Academică	Citești mult pe anumite domenii în care ai dezvoltat o cultură deosebită?	-dezvoltarea abilităților de separare a cunoștințelor esențiale de cele contextuale -dezvoltarea capacităților de descoperire a principiilor ce transcend sisteme de gândire dintr-o mulțime de cunoștințe -dezvoltarea capacităților de citire strategică a unui text pe structura intenției sau principii, concluzii obținute, detalii privind obținerea concluziilor și etapele de obținere ale acestora
De consultanță și expertiză (înțelegerea)	Înțelegi mecanismele fine și ansamblurile dinamice ce-ți pot permite să găsești soluții?	-dezvoltarea abilităților de privire pe două sau mai multe nivele de complexitate a unui fenomen și de descoperire a legilor de guvernare ale acestuia -dezvoltarea capacităților de descoperire a mecanismelor proiectate inițial ce pun în mișcare un fenomen și a factorilor ce alterează conceptul inițial -dezvoltarea abilităților de descoperire a soluțiilor de corectare a comportamentelor redundante sau greșite față de scopurile inițiale ale unui proces
De strategie și tactică (înțelepciunea)	Poți construi scheme logice care să acopere diferitele posibilități de evoluție a fenomenelor?	-dezvoltarea capacităților de descoperire și optimizare a schemelor logice necesare punerii în mișcare al unui fenomen sau proces -dezvoltare capacităților de găsire în timp real a soluțiilor alternative pentru corectarea la vreme a tendințelor de deviere comportamentală față de anumite norme sau standarde dorite -dezvoltarea capacităților de creare a seturilor de portofolii de soluții alternative ce permit adaptarea drumurilor evolutive ale unui fenomen la devierile așteptate pe parcurs fără afectarea atingerii obiectivelor finale
Echilibrantă	Ai capacitatea de a echilibra situațiile tensionate prin soluții simple și de bun simț?	-dezvoltarea capacității de descoperire a factorilor minori ce au declanșat evenimente majore și de descoperire a factorilor de corecție -dezvoltarea capacității de înțelegere a factorilor emoționali ce în prezența unor cutume culturale sau unor logici specifice de analiză au declanșat anumite fenomene sau evenimente -dezvoltarea capacității de corectare a unor logici sau a unor cutume și de găsire alternativă a unor soluții acceptabile pentru părțile implicate prin relaxarea anumitor condiții
Complexă	Poți percepe complexitatea și dinamica universului sau a unor fenomene particulare?	-dezvoltarea abilităților de înțelegere a logicilor specifice unor fenomene și a fenomenelor derivate obținute generic din aplicarea acelor logici -dezvoltarea capacităților de percepere și descriere a unor fenomene complexe pe mai mult de două nivele de complexitate succesive -dezvoltarea capacității de înțelegere a fenomenelor generate din interacțiunea mai multor logici și a fenomenelor derivate pe același spațiu dinamic
Modelatoare	Poți descoperi factorii, direcțiile, dimensiunile sau variabilele și legile de	-dezvoltarea capacității de descoperire a dimensiunilor, ponderilor, variabilelor, logicilor și regulilor de acțiune ce caracterizează un anumit fenomen

	manifestare?	-dezvoltarea capacităților de aproximare succesivă a etapelor de dezvoltare al unui fenomen prin utilizarea unor instrumente de analiză improprie și externe fenomenelor -dezvoltarea capacităților de construire de scenarii plecate din schemele de caracterizare a complexității și dinamicii unui fenomen
De leadership (coroana)	Poți găsi oamenii potriviți care acoperă nevoile societății, te urmează aceștia?	-dezvoltarea capacităților de motivare a oamenilor astfel încât să-și activeze abilitățile necesare controlării și managementului unui fenomen sau proces -dezvoltarea capacităților de delegare de funcții către cei care au cele mai bune capacități care le permit dezvoltarea rapidă a abilităților de gestionare al unui proces -dezvoltarea capacităților de înțelegere sistemică dar și detaliată a unor fenomene sau procese prin colaborarea cu experții pe probleme

Traseele de dezvoltare ale abilităților și personalității ce permit atingerea și integrarea într-o anumită nișă socială de pot descoperi în primă fază prin valorificarea abilităților și dorințelor cognitive ce descriu un profil de personalitate și prin identificare centrului de echilibru personal de pe harta mentală. În faza a doua traseul presupune alegeri de drumuri și echilibrarea sustenabilă a profilurilor mentale în concordanță cu necesitățile sociale. Un exemplu de grafuri de drumuri orientate este prezentat mai jos

Drumurile prezente pe schema de mai sus sunt multiple, unele prezintă fenomene de transcedere directă pe poziții superioare (cele verticale) altele prezintă etape inițiatice obligatorii, altele prezintă tipuri de inteligență nedescrise în acest studiu, exemplu cel ce unește inteligența de armonizare a componentelor cu cea de strategie și tactică sau cu cea de consultanță și expertiză. Realitatea este că numărul tipurilor de inteligență și al traseelor de dezvoltare de nișe sociale și de integrare pe aceste nișe este variabil și ține de dinamica nevoilor societății. În principiu modelul de mai sus poate fi rafinat și completat la infinit, dar traseele inițiatice și cele de transcedere se pastrează intacte. Dacă drumurile au o orientare pozitivă către pozițiile superioare din diagramă se remarcă o dezvoltare a personalității pe etape de dezintegrare pozitivă orientată către omul altruist. Dacă sensurile etapelor de drum sunt orientate în jos se obține o dezintegrare negativă a personalității. Per ansamblu societate rezistă dacă se respectă o pondere mai mare pentru drumurile ce-i asigură sustenabilitatea.

Combinând atât schemele sociale clasice cât și pe cele derivate ce descriu noi nișe, noi trasee, noi tipuri de inteligențe se poate configura un model dinamic și complex care să asigure concomitent atât o coerență în dezvoltarea traseelor de educație cât și un model social necontradictoriu și sustenabil.